

Es resolguí com es resolguí la concessió de l'Estatut, hom pot constatar manca de sentit polític peninsular. Fins a l'adveniment de la República, Catalunya hagué de lluitar contra els governs i contra el Rei.

Ara que el govern és comprensiu i altament polític, el bàf de la terra asseca la flor de l'autonomia.

Es tanmateix una trista experiència per al federalisme.

Conllevància? Les dues cares del lerrouxisme

Després de les campanyes derrotistes contra Catalunya a les altres regions d'Espanya, les forces vives de Madrid han decidit llançar-se al carrer i convertir les paraules en fets organitzant un miting magne, monstre, contra l'Estatut.

No cal pas ésser cap intelligença privilegiada per endavinar els tòpics que empraran els oradors. Cal solament haver seguit la descabellada obstrucció al Parlament durant la discussió de la Carta de Catalunya.

Potser seria arribada l'hora que els nostres inindustries organitzin una croada per les altres regions, amb oradors competents en la matèria per tal que expliquessin quina és la nostra vida interior, la nostra administració, i per damunt de tot això, dir-los també a quin preu paguem a l'Estat Central la concessió de les tarifes aranzelàries que, contra el que ells suposen, per reversió beneficia Espanya en conjunt no deixant envair els mercats pels estrangers, i no com ells creuen que solament en surt beneficiada Catalunya.

Els comerciants castellans han comès actes vexatoris contra Catalunya d'una educació de claveguera. Amb la paveria que els és peculiar —clar que hi ha nombrosíssimes excepcions— no solament han patrocinat i subvencionat el tiratge i col·locació dels pasquins contra el venerable President de la Generalitat, contra l'Estatut i aconsellant el boicot públicament als nostres productes, sinó que àdhuc han comès la grolleria de treure's del davant als nostres viatjants en anar-los a oferir les novetats de temporada amb una fanfarroneria que no cercava altra finalitat que la petulant admiració i assentiment d'algun client que presenciava l'escena.

I és clar, aquell client, en sortir de la botiga ha fet llogües en favor d'aquell Sánchez, o Pérez, o Gutiérrez o Rodríguez, que, amb les tisores als dits i des de darrera el tauler no ha volgut atendre un viatjant català, evidenciant així —infelços!— llur patriotisme.

Ve després la tertúlia del cafè i aquell sastret passa per un heroi, el qual encara, s'atreveix a dir que primer compraria els gèneres a Anglaterra.

I és d'aquesta manera que l'ambient s'enrereix i les campanyes dels Royos i Fanjuls són possibles un dia i un altre dia, no cercant altra finalitat que, semblar, amb el pretext d'obstrucció l'aprovació de l'Estatut la desconfiança i el desprestigi de la República.

Si "conllevar" equival a "ajudar a dur", és a dir, a "portar a coll", és ben provat que els únics que practiquen la "conllevància" som nosaltres els catalans.

Vegis com el Sr. Lerroux preté introduir a l'Estatut una clàusula que digui que quan l'economia nacional perilli resti rescindida la nostra autonomia. O millor dit: de moment provem de concedir a Catalunya l'autonomia, però si veiem que els "comptes" no resulten a Espanya, aleshores dir-nos que no s'hi val, que cal que tornem a col·litzar com fis avui a l'Estat Central. En

Es precis reconèixer que els radicals—els radicals s'entén, de la vella escola— queden, és innegable, en el pitjor dels radicals, davant la ruta que pren el seu Partit. ¿Com poden compaginar la conducta del cabdill amb la que ells han sustentat tota la vida política? Anticlericals fins a la medulla, i el senyor Lerroux s'entesta a donar el braç a la clerecia. Obreristes per convicció, i el seu cap s'alia avui amb totes les forces més solvents de les finances i de la propietat. Inconformistes fins a la intransigència, i la política lerrouxista purament conservadora i reaccionària, es conforma amb les passions antiliberals que s'oposen a l'avenç del país. Revolucionaris sense esmena, i avui el seu cap és el paràsit de la revolució, el que dona forces de combat a les dretes, el que promet una situació d'ordre a base d'afalagar la guàrdia civil, i de restituir al seu lloc el poder coercitiu de l'Estat que avui queda a segon ordre.

El partit radical, tal com l'estructura la mentalitat oportunista de Lerroux, no serà, sinó que ja és, un partit conservador, reaccionari, clerical, al servei del que se'n diu les forces vives, i el que ha rehabilitat als homes de la Dictadura, puix que permet que entrin en el seu redós i els dona càrrecs d'importància com ha succeït en organitzar el nucli dirigent del partit a Catalunya.

bona lògica això equival a admetre la nostra justificada pretensió que Catalunya "porta a coll" la resta d'Espanya. Que Catalunya "conllevari" Espanya.

Es més: que els nostres industrials "porten a coll" als comerciants castellans, és un fet públic i notori. Cal solament recordar els plaços de crèdit que se'ls concedeixen i el feix de lletres acceptades que hom ha d'admetre per cobrar cinc centes pessetes, i encara després si no vénen les renovacions i les trameses de cabals abans dels venciments.

Tot això caldria dir-ho per "provincias", així com recordar que Anglaterra no admet aquesta "conllevància": que no estan de raons, i menys per concedir crèdits com nosaltres. És indubtable que Castella, Andalusia, València, etc. ens compren a nosaltres per les immillorables condicions adquisitives que els fem.

També seria convenient que sapiguessin, com algun d'aquells comerciants que davant la parròquia boicoteja els nostres productes, més tard vénen personalment a donar-nos "coba" i a comprar directament a la mateixa fàbrica o magatzem.

Es tot això el que cal dir ben alt per les regions germanes per tal que d'una vegada es convençin que som nosaltres qui "conlleuem" a ells, i no ells a nosaltres. Que és Catalunya, la germana gran i treballadora, la que ha de guanyar per ella i la resta d'Espanya. Que si nosaltres no féssim allò de "el catalán de la roca saca el pan", ells no po-

Es natural que davant d'aquesta trista trajectòria que pren el partit radical, o millor dit, lerrouxista, perquè s'atè només a l'interès ambiciós del seu cabdill, signin molts els centres aderits que responguin amb la seva baixa incapaços de tolerar aquesta virada espectacular. Els radicals, i hem de creure que entre ells n'hi ha de conviccions, han de veure avergonyits com queden llicenciats després d'actuar anys i anys al volt d'un home que els havia promès manies vegades el pol·laastre nadalenc, i ara espera governar sense fer al·lusió a les promeses fetes a les seves hosts, i que confecciona un programa governamental sense recordar-se d'aixecar el vel de les novícies i de damnar el vehicle de la burgesia.

Es il·lògica aquesta paradoxal actuació del senyor Lerroux. I ho és més encara, en saber que certs radicals que amb llur silenci aproven semblant conducta, actuen en complert desacord amb els propòsits i els objectius immediats i àdhuc conquerits per llur cap. Mentre al municipi de Sabadell, per exemple, hom s'entesta a no col·laborar en una política verament radical, per la seva conseqüència de resultats positius pel que afecta a les subvencions als establiments religiosos tant escolars com de beneficència, el senyor Lerroux no es compromet a res en aquesta matèria en els seus actes pú-

blics ni al Parlament, i el seu silenci és la contribució indirecta al sosteniment de les ordes religioses.

Amb quina garantia d'èxit doncs aquest partit vol la responsabilitat de governar, sigui de l'Estat o del Municipi, si no té un programa definit i clar que concordi entre les paraules i els fets? Un partit que obri així es troba, naturalment en un estat de liquidació, en el qual seran descartades les forces de xoc, per a nodrir-se dels capitans d'indústria i d'un exercit d'aristòcrates que trobaran en el partit lerrouxista un ambient favorable per a dir-se republicans i actuar com a dinàstics, o com uns perfectes imperialistes.

Perquè En Lerroux, en el fons del seu sentiment, i com ha obrat sempre, és un director dissimulat, un home de conviccions autocràtiques, i ho prova la seva dèria de manar, més que governar. S'ha enamorat ara de l'ordre, igual que Primo de Rivera, i per això tots els elements de dreta han aplaudit el seu discurs de Saragossa. I si arriba al Poder, serà en nom de l'ordre que anirà contra els obrers i afalagarà als generals destituïts per la República, i no posarà en vigor les lleis que minven els prestis de l'Església. I entretant, si encara existeixen, uns homes anticlericals i revolucionaris, es diran lerrouxistes.

O. MANYER

La nostra República

No tothom comprén el mecanisme d'aquesta República. Perquè es comprenguin i es conegui bé el que volem, anem a determinar els límits entre la nació i les regions. Cada regió és dins la nostra República, un estat independent en tot el que li és peculiar i propi.

Té el seu govern, les seves Corts, els seus jutges i els seus magistrats; la seva administració, la hisenda, la milícia, i el seus serveis. I en tot el que representa la seva vida interior, és a dir, tot el que no afecta els interessos de les altres regions, obra com si fos la regió tota. Dicta lleis, les executa, les aplica als casos de la vida pràctica; cuida i fomenta el cultiu, la indústria, el comerç, la instrucció, la beneficència, les obres públiques i les arts.

Confecciona els pressupostos dels seus ingressos i de les seves despeses; estableix i recapta el tributs, aixeca emprèstits; cuida de l'ordre interior i posa a cobert del crim el dret dels ciutadans. Examina i resol segons el seu particular criteri, àdhuc en els diferents problemes socials que avui afecten al món.

En la seva vida de relació en el que afecta a altres regions, està, pel contrari, subjecta al govern, a les corts, als tribunals, a l'administració a la hisenda, a l'exèrcit, a les lleis de la nació i a les de la REPÚBLICA.

F. PI I MARGALL.

La literatura

Llibre nou

"U. R. S. S. — LA REPÚBLICA DE TREBALLADORS", és el títol del llibre publicat darrerament per J. Terrassa i que inaugura les Edicions "Mirador". Aquesta obra és un reportatge molt interessant i complet del país dels soviets i va il·lustrat profusament amb fotografies de primera mà.

La Llibreria Catalònia acaba de posar a la venda el primer volum d'una obra de Joan P. Fàbregues, Directors de l'Institut d'Ciències Econòmiques. Es titula "Assaig d'Economia Política".

Ens prestareu un bon servei avisant-nos per telèfon, de paraula o per escrit, de qualsevol deficiència que s'observi en el repartiment del nostre diari.

CARNET D'UN CALIBAN

Necessitat de Caliban

Renan va fer de l'esclau shakesperian, el líder del poble. Gran humanista i observador agut, va explicar al món que l'home primitiu, rude i groller, no era un mal home, sinó un home envilit. Totes les jerarquies que es disputaven — i es disputen — un lloc en aquest boci de cel que és la terra, han explotat aquesta falsetat.

Si tot d'una es descobreix que l'home primitiu pel fet d'ésser gosat, impetuós i fort, no és dolent, de la mateixa manera que la natura, unes hores detonant i trencadissa, en perpètua insubmissió, no és maligna, les coses canvien radicalment d'apreciació. Aleshores resulta que aquells benefactors que punien severament les entremaliadures dels pobres esclaus miserables, i que per apaivagar la seva insaciable rebel·lió — a profit del bé social, naturalment — feien l'enorme sacrifici d'ocupar-los en algun treball, custodiats entre renes i fuetades, són ben mirats uns malfactors. Organitzar la felicitat d'uns homes a costa de l'embrutiment dels seus germans, és una crueltat. Organitzar aquest sacrifici en nom del Fat, de Déu o dels grans destins de la Pàtria, és un entreteniment terrible. L'enviliment que havia estat el suport estratègic de totes les jerarquies, després de les paraules de Renan, era una pregona baixesa de la injustícia humana.

Però, ¿qui s'alçaria contra aquella injustícia tan vella, que de tan arrelada i de tan consolidada venia a constituir un ordre social lògic? ¿Qui s'alçaria a exaltar la consciència d'aquells que hom ja havia educat a que la seva major alegria era poder-la oferir en sacrifici? ¿Qui s'alçaria a afrontar-se amb forces tan poderoses de resistència i amb la indiferència més poderosa dels que calia elevar? ¿Qui seria capaç de lliurar-se a semblant empresa, sabent a l'avancada que en aquest camí sense termini no hi havia ombres benefactores d'ajuda ni de comprensió?

Calia que sortís algú. No podia ésser cap home que conegués massa la història; no podia ésser cap home que sabés massa de calcular. No era una empresa per homes savis. Els savis, molt sovint, tenen l'enorme defecte del que saben per fer-se càrrec del que ignoren. Els savis fan consciència de les coses. I com aquelles criatures que hom envia a comprar safra, a còpia d'enfavar-se, perden la memòria del seu propòsit. La consciència mesura les dificultats. Però les dificultats han d'ésser superades. I la superació de certes dificultats, les obte la inspiració i no la tècnica.

Caliban, l'esclau, el fill del poble, era l'home per aquella empresa. L'home per superar aquelles cròniques dificultats. Tan sols un gran primitiu, un gran incrèdul era capaç.

Un gran incrèdul acostuma ésser no l'home que no creu en res, sinó

l'home que no creu en res del que li demanen que cregui. Assimilar-se una creença és a voltes l'única manera de privar al cor d'estimar alguna cosa autèntica. Per això costa més d'ésser incrèdul que creient. Totes les persones satisfetes són creients per la senzilla raó que no viuen de cap creença. Presenten els seus respectes a Déu pel mateix que estimen tant el que posseeixen. No fos cas que els en desposseís. En canvi, nosaltres, els pobres, despullats de tot benestar, som incrèduls perquè la nostra vida recolza realment sobre alguna que altra sagrada il·lusió.

Heu's ací la necessitat de Caliban. Caliban, l'esclau envilit, o, més exactament, l'home envilit en esclau, posseeix la inspiració i la insubmissió que calia per afrontar la injustícia humana i la seva estabilitat. Un savi el copsa i l'explica, i des d'aquell dia hi ha molta més claror al món.

BIEL.

La Festa Major

No ha d'estranyar a ningú la propaganda que els elements de dreta, d'una manera de més o menys encoberta ironia, venen fent prop dels actes que hom prepara per la propera Festa Major.

Hi ha gent que si no és el seu, no troben res ben fet, i si ho troben, abans prefereixen callar que recomanar-ho.

Ha calgut que es suprimissin els actes religiosos, per a que aquells elements consideressin que Sabadell no celebra Festa Major.

Aquests dies s'explota la curiositat del públic per desprestigiari un número del programa: el de construir un caseriu català al lloc on havien existit les antigues peixeteries, a la Plaça de Galan i Garcia Hernández. (Per "La Ciutat" encara és la Plaça Major; es comprèn...)

L'acord prové d'una iniciativa que la Comissió considerarà acceptable. Es tracta d'una cosa nova, a casa nostra i que s'habilitarà per celebrar-hi exposicions i venda d'objectes d'art.

La construcció d'aquest caseriu interí, serà controlada pels tècnics municipals, arquitecte i enginyer, ço que ja representa una grania pels organitzadors i els posa a cobert de qualsevol responsabilitat que hom volgués atribuir-los-hi.

Considerem mala feina aquesta de volguer desprestigiari les coses abans de llur realització, atenent-se solament a personalismes contra ciutadans que, com tothom, tenen els seus defectes i imperfeccions.

De no conèixer els èxits obtinguts pel constructor d'aquelles instal·lacions en altres poblacions, en les quals hi "edificà" a l'igual que a Sabadell és per seguretat que la Comissió de Festes hauria rebutjat el projecte davant la probabilitat d'un ridícul.

Pels dies de la propera Festa Major, els components de la Comissió, disposaran de vals benèfics, a més dels que cada any reparteixen als regidors i la Comissió d'Assistència Social.

Marimon

Ràdio

UN COMUNICAT I UNA NOTA

14 de juliol de 1932.

Sr. Director d'EL POBLE
Ciutat

Distingit ciutadà:

Llegeixo en el diari de la vostra digna direcció, en l'edició d'avui, que un grup de ciutadans s'ha apropiat a la vostra Redacció, denunciant el "cas repetit i ja normal en l'Hospital del Taulí, d'ésser exigides als malalts les pràctiques religioses".

Es amb vertadera i desagradable sorpresa que he llegit aquesta denúncia, puix crec que si aquest grup de ciutadans està segur del cas, abans de menar els seus passos a la Redacció d'un periòdic, — per digne que aquest sigui — havia de passar per la direcció de l'Establiment.

I aquesta direcció els hauria pogut informar i demostrar amb testimonis, que a la Clínica de la Salut no hi ha, actualment, privilegis religiosos, puix tothom és ben lliure de fer o no pràctiques religioses. I no tan solament no existeix aquesta exigència denunciada, que àdhuc és interdicta tota mena de coacció en aquest ni en cap sentit. El zel i l'afany de la direcció està encaminat a que els malaltsiguareixin — motiu únic de l'existència de la Clínica — sense preocupar-se com pensen.

Per comprovar ço que manifesto com per fer-me càrrec de l'alcanc de la denúncia feta, invito al grup de ciutadans, a que s'apropi a aquesta Direcció on seran rebuts qualsevol dia, de 5 a 7 de la tarda, i crec podrem assegurar-nos de la veracitat de la seva denúncia o de les meves manifestacions.

Finalment prego al Sr. Director tinguí l'amabilitat de donar publicitat a aquestes ratlles, i avençant-li les gràcies resto son afectíssim i atent s. s.

Martí

Director de Torn

EL POBLE manté la seva protesta pel motiu que informa el precedent comunicat, puix que en la situació d'un pacient que sigui a l'Hospital, una simple indicació, per lleu que sigui, ja és massa, i aquestes insinuacions ens consta que existeixen; com així ens consta que algú en tal lloc hi reparteix publicacions com és ara "D. I. C." i "Gràcia y Justicia", entre altres, que pugnen amb el règim establert i amb l'opinió general i honrada del país.

A més, avui donarem dos noms d'ex-hospitalitzats i coaccionats: són els de Salvador Juvé i Sants López i López.

Estem convençuts que el que hagi pogut passar és ben contra la previsió i la voluntat exemplar dels qui dirigeixen aquell establiment; però és ben cert que convé extremar les coses fins a un punt en què la paraula Llibertat, aplicada als més subtils atributs, no sia tan sols un mot decoratiu amb el qual es pugui jugar deshonestament.

Dr. Sardà i Salvany, 7

Els models més exigents de la moda
Els preus completament de competència

Senyora! Cavaller!

Abans d'efectuar les compres en calçats d'estiu cal que conegui les qualitats, models i preus que la

Sabateria Mussons

té l'honor d'oferir-li.

Rectificació del nou Cens Electoral

Del 15 al 30 d'aquest mes seran exposades al públic a tots els Ajuntaments les llistes provisionals del nou Cens Electoral per a la seva rectificació.

Han de demanar la inclusió:

Tots els ciutadans, de l'un i l'altre sexe que, tenint un any de residència al Municipi, hagin complert 23 anys o els compleixin el primer de desembre vinent, i no figurin a les llistes.

Els que hagin canviat de domicili des de la inscripció.

Els que figuren a les llistes amb noms, ofici o edat equivocats.

LA POLITICA

El primer aniversari

Ha passat el primer aniversari de les Corts Constituents. I en aquesta hora excepcional de la República, ens trobem amb un fet ben curiós. Mentre Lerroux, al carrer, s'esbuega cridant contra el Govern i contra les Corts, al Parlament recula, fa el tímid, no té valor per assumir la responsabilitat d'un debat polític en el qual, segons els seus càlculs, fos derrotat el govern i ell pasés a ocupar el lloc de l'Azaña. I posades les coses en el terreny parlamentari, resulta que el govern, en la votació d'una esmena de l'Estatut, àdhuc sense els radicals, el govern, diem-ho així i no l'Estatut, obté una majoria de més de cents vots.

On és, doncs, la malfiança nacional tantes vegades retreta per la gent de dreta? Si el govern compta amb una majoria és lògic que governi, és just que porti a cap la seva obra i complexi el seu programa parlamentari amb l'aprovació de les lleis complementàries que han de interpretar els preceptes constitucionals. Si les Corts actuals no fessin això, es decepcionaria forçosament la gran majoria del país que té posades en aquestes Corts les millors esperances.

Un home de la fredor extraordinària de l'Azaña, sense voler dir que sigui glacial per a ésser insensible als veritables batecs populars, no es deixa impressionar pel que digui En Lerroux i els que l'inciten en la seva campanya. Diuen que hi ha un duel entre Lerroux i Azaña, però el que es redueix i es flagella de dubtes, és el cabdill radical que no arriba del cap del govern ni als seus talons.

Ja havem vist de quina manera Lerroux ha eludit en el Parlament iniciar aquest esclat polític del que ell ha d'ésser la vàlvula d'expansió. Parla només d'oportunitats i de circumstàncies, que ja vindrà el moment, etc. I tot això són palliatius per a frenar-se, per a no caure en ridícol. Sap En Lerroux que només compta amb uns homes de dreta, i que els republicans d'esquerra no l'acompanyaran en la seva aventura, i això justifica la seva actitud de nedar, com ha dit, i guardar la roba. Ara que també és possible que s'ofegui.

Ha passat aquest primer aniversari en un major optimisme que dies abans de transcorre. Veurem si els enemics de l'Estatut i del govern s'a donen que la seva obstrucció és estèril i deixen, amb la natural recança, que sigui un fet l'Estatut malgrat les mutilacions que per la seva culpa l'empeteixen.

Conferència al C. C. d'E.

La conferència que dies enrera di guérem preparava el Casal Català d'Esquerra, tindrà lloc el proper dimarts dia 19 i anirà a càrrec del Conseller de Justícia i Dret de la Generalitat i President de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona. Pere Comes, versant sobre l'interessant tema "L'obra cultural de l'Ajuntament de Barcelona".

Una interpel·lació

El diputat català senyor Aragay, en nom de la seva minoria ha visitat el president de la Cambra per tal de demanar-li dia amb l'objecte d'explorar una interpellació sobre els conflictes agraris a Catalunya amb motiu de les darreres disposicions dictades pel Ministeri de Justícia.

Nou periòdic

Ha aparegut a Barcelona, un setmanari, titulat "Política Obrera", editat pels treballadors signants del manifest que dies enrera publicà la premsa d'Espanya propugnant una actuació política de la Confederació Nacional del Treball.

Cambó que torna

Diu que el senyor Cambó, que es troba a París, ha marxat a Trieste, on embarcarà en el seu yacht per a fer un creuer per la mar mediterrània.

De tornada del seu estiu marítim es reintegrarà a Espanya.

Pel setembre anirà a Sant Sebastià, i a l'octubre a Barcelona i Madrid, reintegrant-se a la vida política.

Ja l'enyoràvem.

ELS VEINS DIUEN...

Una pregunta

Ciutadà:

Aquests darrers dies que a Saragossa s'ha fet tanta campanya contra l'Estatut donant-li gairebé un caràcter col·lectiu, se m'acut preguntar, ¿què ha fet el nostre "Centro Aragonès" per a desvirtuar aquell malaurat corrent d'opinió tan equivocada com poc liberal?

I això ho preguntem no com una compensació de l'hospitalitat que tothora trobaren els aragonesos a Catalunya, sinó per saber, com a element col·lectiu, quin criteri té format sobre el nostre poble.

Penso que una declaració — la que fos — seria ben rebuda i confirmaria el caràcter aragonès tan rude com franc i honrat.

Josep ROSELL

ELS ESPORTS

El Futbol

SABADELL — SANT ANDREU

Per a aquest encontre que tindrà lloc demà a un quart de sis de la tarda, al camp del Centre d'Esports, el Sabadell ha combinat el següent equip: Linares, Oro, Giner, Querol, Gràcia, Pons, Helguera, Bertran, Aries, Gespo i Lleonnart.

Algun element titular del primer equip del Sabadell, ha hagut d'ésser substituït per trobar-se lesionat. Malgrat això, és d'esperar el triomf dels nostres, que amb tot, formaran un bon conjunt.

En el partit que es celebrarà abans de l'anterior entre els equips amateurs Sabadell i Victòria, corresponent al Torneig Vallès, "Copa Anís del Taup", el Sabadell estarà integrat pels següents jugadors:

Fornier, Boronat, Buc, Molet, Torres, Safont, Ferrándiz, Esteve, Palà, Valero i Muñoz.

Ha deixat de pertèixer al Sabadell, el jugador Garreta, el qual ha ingressat a l'Espanyol. Tenim entès que Garreta havia demanat alguna condició especial per a signar de nou per al Sabadell, a la qual pretensió no ha accedit la Junta del Centre d'Esports.

La Boxa

La vetllada que havia de celebrar-se el prop-vinent dimarts ha estat suspesa per causes alienes a la voluntat de l'empresa.

L'Aviació

El Club Aviació Sabadell ens prega fem públic que està deslligat per complet de certa organització de vols a Can Oriach i s'eximeix de tota responsabilitat de qualsevol eventualitat que pogués ocórrer.

Ciclisme

Dijous amb motiu de celebrar-se la festa de la República Francesa, tingué lloc a Tolosa, la carrera internacional "Criterium du Midi", en la que hi prenen part els millors corredors de tot Europa. En aquesta prova hi participaven varis corredors espanyols.

La cursa fou guanyada pel belga Louget, en 9 hores 11 minuts i 7 segons. El basc Montero, es classificà en cinquè lloc a 2 minuts 8 segons del vencedor; en 23 lloc, amb 9 hores 19 minuts 29 segons s'ha classificat el valencià Riera, ocupant el 35 lloc Campamà i Cardona amb 9 h. 21 m.

—FABRICA DE GENERES DE PUNT de JAUME TORRELLA. Vendes al major i detall: Salut, 126. Vendes al detall: Colom, 29.

Els qui ens remeten originals per a ésser publicats, no solament han d'acompanyar-los del seu nom propi, sinó que, per al nostre reconeixement, caldrà que hi afegeixin la corresponent adreça del seu domicili.

Sense aquestes garanties de comprovació no ens seria possible de complaure'ls.

NOTICIES DIVERSES

Del Municipi

ALTRUISME EXEMPLAR

Avui dissabte, a les 12 del migdia, es celebrarà al despatx de l'Alcaldia, l'atorgació, pel Notari Sr. Led, de l'escriptura relativa a la cessió gratuïta dels terrenys que el propietari senyor Toran ha fet a l'Ajuntament, per tal de construir una escola de bosc al paratge de Can Rull.

PER UNA FESTA HIPICA

Els senyors Ninet, Campmajor i Vinyas, de la Comissió de Festes, junt amb dos Capitans de Cavalleria, eviats pel General Cap de la 4a. Divisió, han visitat terrenys adequats per a celebrar-hi una festa hipica un dels dies de la pròxima Festa Major, havent escollit el camp de Can Oriach, per ésser el que reuneix millors condicions per a dita festa.

La vida social

D'INTERES PER LA DEPENDENCIA. — Ens informem que el Jurat Mixte del Comerç (Grup quart), en la demanda presentada per cinc dependents contra la casa "Yerno de Enrique Turull", els quals reclamen les mesades que els correspon per acomiadament ha fallat en sentit favorable als demandants o sia condemnant al patró a satisfer el total reclamat que importa unes 8.100 pessetes, aproximadament.

Al mateix Jurat hi resta, pendent de resolució una altra denúncia contra "Yerno de Enrique Turull" per diferències de sous, la qual no ha pogut ésser resolta encara per no haver-se acabat el tràmit de prova.

Es digne de tot elogi l'interès que el Sindicat de Dependents d'aquesta ciutat es pren per defensar els interessos de la nostra dependència, ço que fa suposar un pròxim desvetllament d'aquesta classe fins avui sumida en un estat de somnolència esfereïdor.

GALLINES

les tindreu sempre bones donant-les-hi

Aviol Masvidal

remel acreditat que trobareu a la
Farmàcia de J. MASVIDAL
RAMBLA, 26

Vàries

Tal com hem vingut anunciant, demà, matí i tarda, es celebrarà al bosc de Can Feu (Pla de l'Amor), la IX Fesa de Germanor Sardanista.

Al matí, les Cobles "Barcelona" i "Principal del Vallès" tocaran 10 sardanes, i a la tarda les mateixes cobles i la "Principal de Terrassa", n'interpretaran 13.

Les entitats organitzadores: Foment de la Sardana de Barcelona, Foment de la Sardana de Sabadell i Foment de la Sardana de Terrassa, conviden a la Festa, a tots els sabbadellencs.

BALLS DE CARRER

Orquestrina 'MAXIM'S'

Representants:

J. CAPUZ - Comèdies, 40.

J. OLIVELLA - S. Jaume, 8 bis.

El conseqüent republicà i bon amic nostre En Josep Serra de la Riba, ha fet ofrena al nostre Ajuntament d'un magnífic exemplar d'àliga dissecada i curosament presentada, la qual s'ha instal·lat al despatx del President de la Comissió de Governació.

INJECCIONS

HIPODERMIQUES
intravenoses i intramusculars, les dona a preus molt econòmics persona amb el seu degut títol.

Raó: Plaça de l'Àngel, 10, bis, tenda, (cantonada al carrer de la Salut).

Avui dissabte, a les deu de la nit, es celebrarà un lluit ball, al carrer de Gràcia, (entre Garcilasso i Plaça Granados) i és confiada la part musical a l'orquestrina "Excels Jazz", la qual executarà catorze ballables.

— **ES VEN CASA PROPIA** per a instal·lar-hi qualsevol indústria o comerç amb aigua de propietat.

Pel que li pugui interessar, pot demanar detalls al carrer de Leonor de Moncada, núm. 9, enfront la fàbrica Puncernau.

Visible tots els dies feiners, de 9 a 12 matí.

Demà tindrà lloc al Cafè Euterpe l'acostumat Concert Vermut a càrrec del notable Quintet Padró, sota el següent programa:

"Prometheus", Obertura, Beethoven; "El cavaller enamorat", sardana, Manén; "L'Arlesiana", selecció, Bizet; "Dolores", vals, Rose; "Picadilly", fox, Berlin; "Los Clavels", fantasia, Serrano.

A la plaça dels Jocs Florals, enfront del Cafè Paralel, es celebrarà avui, a les deu de la nit, una audició de sardanes i ballables a càrrec de la cobla - orquestrina "La Principal del Vallès", i demà diumenge a les set de la tarda una ball a càrrec d'una banda de la localitat.

— **PER LES PROPERES FESTES APROFITEU-VOS** dels preus baixos que e les noves col·leccions d'estams ofereix en la Secció de Sastreteria a mida CASA VILA, Lacy, núm. 108.

Trajo dril dretter novetat a mida, 30 pessetes.

Se'ns diu que l'Empresa Cinaes, té el propòsit de contractar el Quintet Padró a partir d'una data molt pròxima, el que donaria major relleu a aquell concorregut saló.

XOFER

s'ofereix per conduir automòbil o camió.

Per informes dirigir-se a l'Administració d'aquest Diari, Carrer Sant Pere, 31.

Ha estat posat en coneixement de la policia que la nit passada els deixebles de "Caco", forçant la porta varen entrar al despatx d'En Salvador Margarit, carrer Blasco de Garay, núm. 21, i després de regirar armaris i calaixos s'apropriaren de 285 pessetes.

Es de suposar la sorpresa de l'interessat a l'anar ahir al matí al despatx i adonar-se que havia estat víctima d'un robatori, sense que tingui sospites de qui pugui ésser l'autor o autors del fet.

— **S'OFEREIX PERSONA** de tota confiança, per moço de despatx, magatzem o càrrec anàleg i si precisa també com a xòfer, amb garanties i immillorables referències.

Per informes dirigir-se a l'Administració d'aquest Diari, carrer St. Pere, 31.

AYMAMI

S
A
S
T
R
E

Pérez Galdós, 142
Pare Sallars, 38

El passat dissabte s'inaugurà en la Via Massaguer, un Bar propietat del senyor Joaquim Alfaro, el qual s'anomena "Bar Cantàbric", i s'ha vist aquests dies molt concorregut.

— Es posa en coneixement del públic que amb motiu de la temporada d'estiu, l'Empresa dels Autobusos Sabadell anuncia el servei diari a Matadepera, d'acord amb el següent horari:

Sortida Sabadell, Estació Elèctric:

Dies feiners: 1 tarda, 7'30 nit.

Dies festius: 7'30 matí, 2'30 tarda, 7'30 nit.

Sortida Matadepera, Plaça:

Dies feiners: 8 matí, 2'30 tarda.

Dies festius: 8 matí, 3 tarda, 8 nit.

Nota: A més dels anunciats els dilluns i dijous sortida de Sabadell a les 7'30 matí, i els dimecres i dissabtes, a les 8 nit, de Matadepera.

Moviment demogràfic

NAIXEMENTS:

Soletat Nàger Chavanel.

DEFUNCIONS

Francesc Malé Colell, 70 anys, casat: Turull, 63.

CASAMENTS

Salvador Casals Galcerán amb Nativitat Abeyà Socas.

Esteve Bartumeus Oliva amb Ramona Peramiquel Cardó.

Taller de Reparacions de Maquinària i obres

DE

Jaume Cabeza

Rosales, 55 - Telèfon 1371

Espectacles

TEATRE EUTERPE. — Avui. Presentació del formidable espectacle: Orquestra Jaume Planas, amb els seus discs vivents, 10 professors; Xalma (aplaudit «chansonier»), Celia Deza (creadora de tangos), i altres grans artistes, 20 artistes en conjunt, 20. A més es projectaran tres interessants pel·lícules sonores.

PRINCIPAL MODERN. — Avui. Espectacles «Mariñy»; la pel·lícula «Picadilly» i una còmica.

SALO IMPERIAL. — Avui. Interessant programa sonor. Estrena de la grandiosa comèdia sonora de gran luxe «Gran Gala Travesti» per Ivan Petrovich i Liane Haid; el gran drama «La madona de las calles» per Evelyn Brent; dibuixos i revista.

CAMPS i CERVANTES. — Avui les interessants pel·lícules sonores: «Lo mejor es reir» cantada i parlada en espanyol per Imperi Argentina; i la graciosa creació del popular còmic Harold Lloyd «¡Ay que me caigo!»; dibuixos i revista.

Llegiu i propagueu

EL POBLE.

SALO IMPERIAL

AVUI NIT
GRAN PROGRAMA SONOR

Estrena de la gran comèdia

Gran Gala Travesti

per IVAN PETROVICH
i LIANE HAID

El drama per EVELYN BRENT
LA MADONA DE LAS CALLES

Dibuixos i revista.

Demà a la nit, en l'espaió jardí
BALL I SARDANES
Cobla «Barcelona-Albert Martí»

Assegurances

de vida - Incendis - Robatoris - Crèdit.
Accidents: Del treball individuals, responsabilitat civil (autos i carruatges).
Transports: Marítims i Terrestres.
Cristalls - Pedregada.

Manuel Bernaldo

Gràcia, 155 - Telèf. 2290

SABADELL

HORES DE DESPATX: De 2 a 3 tarda i de 8 a 9 nit.

COMPRA - VENDA DE FINQUES :: HIPOTEQUES

Antiga Tintoreria GUILERA

FUNDADA L'ANY 1800

TALLERS: VERDI, 151, 153 i 155 - TELEFON 72683 = CENTRAL: PORTAFERRISSA, 15, pral. - TELEFON 22631

BARCELONA

Aquesta casa es complau en assabentar a la seva distingida clientela de Sabadell i públic en general que per al millor serviment dels encàrrecs ha instal·lat una nova SUCURSAL A SABADELL.

Avinguda XI de Novembre número, 19 (front el Cervantes)

on es rebran tota mena d'encàrrecs de TINTORERIA, RENTATS EN SEC, PLANXAT SASTRE i altres del ram, així com l'insuperable

«Planxat Holandès» per a colls, punys i camises

La Ràdio i l'atmosfera

S'ha parlat molt aquests darrers dies d'una conferència donada per l'enginyer E. Miquel, que amb el tema "Influència de la Ràdio en les condicions de l'atmosfera", donà a Barcelona. Per l'interessant de les opinions emeses que corroboren la versalitat del temps, reproduïm a continuació, el més suggestiu del que exposà l'enginyer E. Miquel:

Va dir que aquest estudi el començà l'any 1930, i va dipositar un escrit sobre aquest a l'Acadèmia de Ciències de Barcelona, però fins al mes d'agost darrer no va anar a veure el senyor Comas Solà, director de l'Observatori Fabra, el qual, per tal de poder comprovar els fets, li proporcionà poder obtenir una estadística dels casos meteorològics de diversos anys.

Digué que no té cap animadversió contra la Ràdio, ni contra els homes que han aconseguit per la T. S. F. i la Ràdio l'enorme progrés que ha assolit, però que aquests problemes un dia o altre haurien de plantejar-se al món, puix que, si el suposat és cert, la humanitat es trobarà davant problemes de tan enorme magnitud com serà el tornar l'equilibri a l'atmosfera i regenerar la raça humana.

Va llegir les opinions que han meregut aquestes teories al citat astrònom senyor Comas Solà, al meteorològic senyor professor Baltà, al doctor Pi i Sunyer i al doctor Carrulla, als enginyers i publicistes Rubio i Bellver i Carles Bohigues, tots els quals coincideixen en què aquestes teories s'arriben a dilucidar del tot afirmatiu o negatiu.

Explicà que en l'atmosfera l'electricitat emesa ha estimulat la precipitació de la pluja, resultant que l'atmosfera ha quedat seca, i això és l'explicació de totes les estranyes variacions que es vénen patint, i assenyalà els perills futurs.

Determinà la probable acció electro-magnètica a la terra, augmentant els terratrèmols i l'acció volcànica, i explica que en els cosos humans l'acció directa de les ondes Hertzianes pot desequilibrar el normal estat de salut, ocasionant desequilibris mentals, malalties nervioses, augmentar les afeccions cardíques, així com produir la diabetes i les afeccions del fetge, assenyalant la possibilitat que aquestes ondes en l'atmosfera es poden transformar en raigs catòdics, i aquests, després, en raigs X, i que aquests dèbils corrents Rontgen, els més perniciosos per a l'organisme humà, poden estimular el descabellament del càncer.

Detallà la història de la T. S. F., la primera emissora de la qual s'implantà l'any 1900, i que avui, segons dades oficials, són prop de sis mil trescentes a la terra, 30.000 en els vaixells, i prop de 4.000 aeroplans en tenen, i de Radiodifusió són prop de 1.300, 600 en N. A., 80 a Canadà, 280 a Europa i la resta a tot el món. I, demés, creu que hi ha més de 300.000 emissors d'onda curta.

Digué que la força emesa es pot calcular en 200.000 kw. per hora,

equivalent a tota l'electricitat que consumeix Catalunya, i que aquesta allau d'electricitat de milers de milions de kw. llançats a l'espai en aquest segle, diu Agustí Riu, en el seu llibre Ràdio Ciència, que està saturant l'Eter.

Digué que en la Naturalesa res no es crea ni res no es perd, per la qual cosa ha hagut d'influir i hi ha influït en la dinàmica atmosfèrica, afegint que cap ràdio-tècnic s'ha preocupat d'indagar si pertorbava o no el temps. La Naturalesa no parla amb paraules, sinó amb fets. Indicà que ja l'any 1908, a N. A., es van adonar que les més fortes i anormals tempestats havien produït molts danys, i que l'any 1910, sota l'augment de les emissores de T. S. F., es va augmentar notablement el nombre de grans inundacions, i que des d'aleshores l'atmosfera solament ha obrat ja sota l'estímul sem pre creixent de l'electricitat emesa, i que si ara esparés de cop l'emissió d'aquesta cal suposar que l'atmosfera voldria recobrar el seu equilibri i podria succeir que durant un període de temps indeterminat no plugués.

Va assenyalar que aquesta anormal activitat atmosfèrica no coincideix amb cap altra causa vista, sinó que correspon solament a l'augment progressiu del descabellament de les emissions electro-magnètiques. Si no és aquesta causa, què pot ésser?

Va explicar com va formar l'estadística de grans pluges i inundacions dels anys 1906 a 1912 i del 1924 al dia.

Digué que de l'any 1906 al 12 només van existir uns cinquanta o seixanta casos, i que l'any 1924 va haver-hi uns noranta casos, i pugen durant els anys següents fins a 225 l'any 30, i 160 els vuit primers mesos de l'any 1931, des de la qual data vénen disminuint, mentre van augmentant les activitats sísmiques, i volcàniques.

Detallà altres dades científiques de les causes elèctriques de les grans tempestats, i com s'acumulen els grans nuclis aqosos de l'atmosfera formant les enormes condensacions que causen les inundacions, i va entrar a detallar especialment el fred i la calor a l'atmosfera.

Digué que la humitat de l'aire dóna calor a l'atmosfera i abric a la terra, i que ara els freds de la primavera i de la tardor obeeixen a la falta de vapor d'aigua de l'aire, i que això mateix és la causa que hagin disminuït o desaparegut les rosades de les matinades, i que les rosades concedides per Déu Creador a la terra era la defensa de la vegetació contra les grans gelades de les matinades, i la rosada regularitzada la temperatura del dia que neixia.

Entrà a detallar els desequilibris de la temperatura amb variacions brusques que no existien fins al final del segle passat, també degut a la falta d'humitat de l'atmosfera, assenyalant nombrosos casos d'anormalitats termomètriques i els enormes perjudicis que han causat, i assenyalà els darrers casos ocorreguts

a Catalunya, com són les gran gelades d'Urgell, que ocasionaren pèrdues enormes, i les de primers d'abril darrers, tot segons dades oficials, i acabà fent ressaltar les extraordinàries condicions climatològiques de Barcelona, ja que, com a una dada, mentre el 7 d'abril darrer a l'Estangentó hi havia 7 gr. sota zero de fred, a Barcelona, a l'ombra, hi havia 17 sobre zero.

Avisos oficials

AJUNTAMENT DE SABADELL

Aprovat en principi per aquest Ajuntament el Padró dels contribuents subjectes al pagament dels drets establerts per ocupació del sòl, subsòl i vol de la via pública, amb tuberies conductores de gas i electricitat i cables aeris i subterranis, per al fluid elèctric, corresponent a l'any en curs, queda de manifest en la Secció de Finances d'aquesta Secretaria, el referit Padró i durant el termini de quinze dies a fi que pugui ésser examinat i formular les reclamacions que calguin.

Sabadell, 12 de juliol de 1932.
L'Alcalde Pdt.—S. Ribé.
P. A. de l'A. el Secretari interí J. Altura i Pujada.

AJUNTAMENT DE SABADELL

Aprovat en principi per aquest Ajuntament el Padró dels contribuents subjectes al pagament dels drets establerts sobre el desguàs de canalons i baixades d'aigua, corresponent a l'any en curs, queda de manifest en la Secció de Finances d'aquesta Secretaria, el referit Padró i durant el termini de quinze dies a fi que pugui ésser examinat i formular les reclamacions que calguin.

Sabadell, 12 de juliol de 1932.
L'Alcalde, Pdt., S. Ribé.—P. A. de l'A.: El Secretari interí, J. Altura i Pujada.

CORTINA ORIENTAL
CORDONET
Carrer Tetuan, 187

SABATERIA TORT

GRAN ASSORTIT
EN MODELS PER
A CAVALLER

Preus econòmics

ESPECIALITAT
EN EL CALÇAT
... A MIDA ...

BELGICA, 11

La T. S. F.

PROGRAMES PER AVUI

RADIO BARCELONA

7'15—Sessió de cultura física, per ràdio.
7'30—Primera edició del diari parlat «La Palabra».
8'00—Sessió de Cultura Física per ràdio.
8'15—Segona edició del diari parlat «La Palabra».
10'00—Horari de la Catedral.—Servei Meteorològic.—Estat del temps a Europa i Espanya.—Previsió de temps en el mar i rutes aèries.—Servei Meteorològic radiotelegràfic per línies aèries.
11'15—Transmissió telefotogràfica diària de la carta del temps.
13'00—Sessió de música lleugera en discs.
13'30—Concert pel Sextet de Ràdio Barcelona.
Informació Teatral i Cartelera.
14'00—Audició de discs.
Sessió Cinematogràfica i Cartelera.
14'15—Una excursió setmanal per Catalunya.
Continuació del concert.
14'50—Borsa del Treball de E.A.J.I.
15'00—Sessió Radio Benèfica.
16'30—Fi de l'emissió.
15'30—El micròfon per a tots.
18'00—Concert pel Trio Ràdio Barcelona.
19'30—Cotitzacions de monedes.
Programa del radioient.
Notícies de premsa.
21'00—Horari de la Catedral.—Servei Meteorològic.
Concert per l'Orquestra de Ràdio Barcelona.
22'15—Transmissió des del Casino de Sant Sebastià de ballables.
24'00—Fi de l'emissió.

RADIO VALENCIA

Hores d'emissió: de 13'30 a 15. De 18 a 19 i de 21 a 23.

ASSOCIACIÓ NACIONAL DE RADIODIFUSIÓ

11'45—Apertura de l'emissora.
12'00—Diari femení.
Sant del dia. Indicacions astronòmiques. Les persones nascudes avui.
Curs de cuina pràctica. Recettes de bellesa. Recomanacions profitoses per a la llar. L'adagi d'avui. La moda del dia. Secció de consultes. Secció de gramatologia. Borsa femenina del treball.
12'30—Emissió de sobretaula.
Música de discs.
Informació de Borsa.
14'00—Hora exacta.
Radiació de discs.
14'15—Emissió radiobenèfica.
Llista dels donatius rebuts.
Fi de l'emissió.
17'00—Apertura. Carillon.
Selecció de discs.
18'50—Emissió infantil.
Lliçons de coses, contes, rondalles.
Fi de l'emissió.
16'00—Apertura Carillon.
Informació de Borsa.
Conferència.
Concert per l'orquestra.
Música variada de discs.
Reportatge microfònic.
Impressió del mercat.
Continuació del concert.
22'00—Hora exacta.
Concert per l'orquestra.
Fi de l'emissió.

Imp. «Indústries Gràfiques».—Sabadell

—PER ASSEGURANCES,
J. Utesà Roca, representant de Radio Associació, Emissora EAJ 15.
Zurbano, 25, despatx de 12 a 1 i de 8 a 9.

L'EMPRESA DE POMPES FUNEBRES "La Victòria" S. A.

amb exclusiva atorgada per quinze municipis, quaranta sucursals i agències a les principals poblacions de Catalunya, s'encarrega de tota classe de serveis funeraris. - Trasllat de cadàvers i despulls mortals a províncies i estranger amb autos cotxe fúnebre «Hispano»

EXPOSICIO I VENDA DE CORONES I PENSAMENTS

Ofícines centrals: **Passeig S. Joan, 171-Tel. 74777-Barcelona**
Sucursal a SABADELL: **Carrer Sant Pau, 9 - Telèfon 1828**

NEVERES :: GELADORES

Ferreteria Puigmartí

PREUS
ECONOMICS

Rambla de la República, 11 i 13
Telèfon 2222

ANIS DEL TÁUP